

Kuidas alustada väikeste summadega?

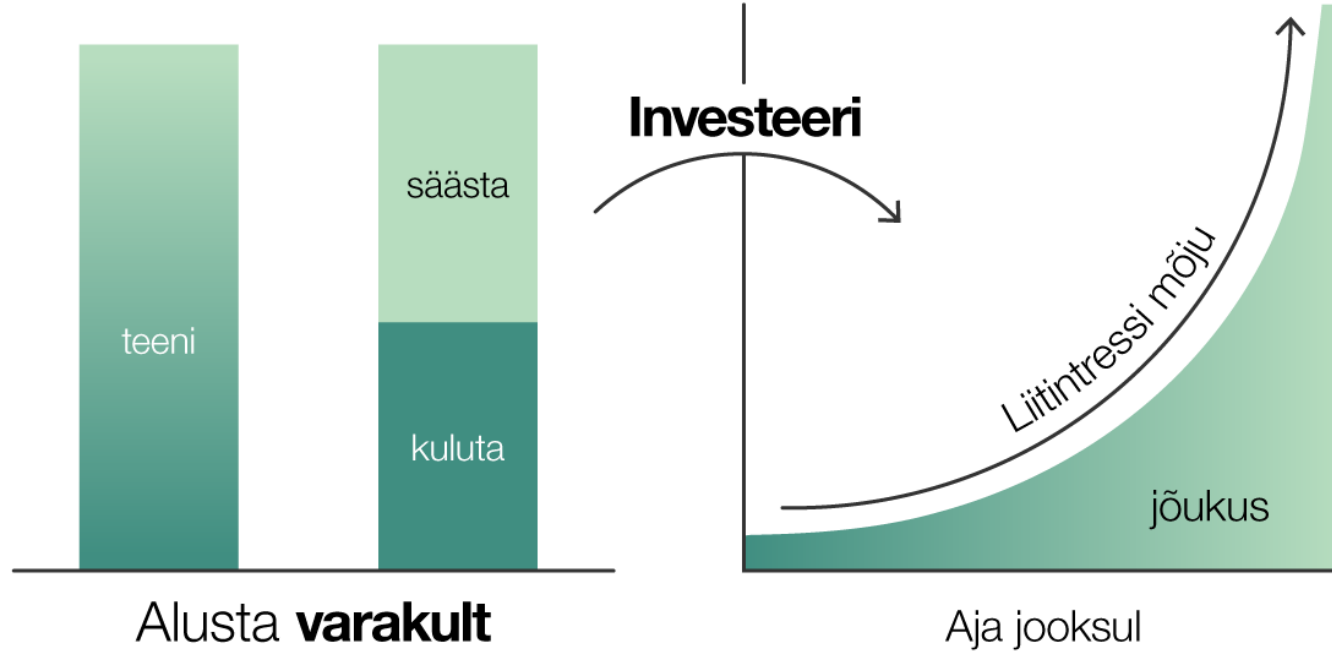
Martin Uutman

maakler

LHV

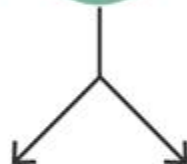
Kuidas saada jõukaks?

1. Alusta varakult
2. Kuluta < Teeni
3. Investeeri

Vaene

Sissetulek

Varad

Kulutused

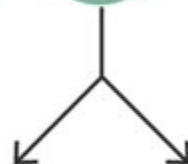

Üür

Keskclass

Sissetulek

Varad < Kulutused

Hoius

Pensionifondid

Kütus

Hooldus

Rikas

Sissetulek

Varad > Kulutused

Miks kardetakse investeerida?

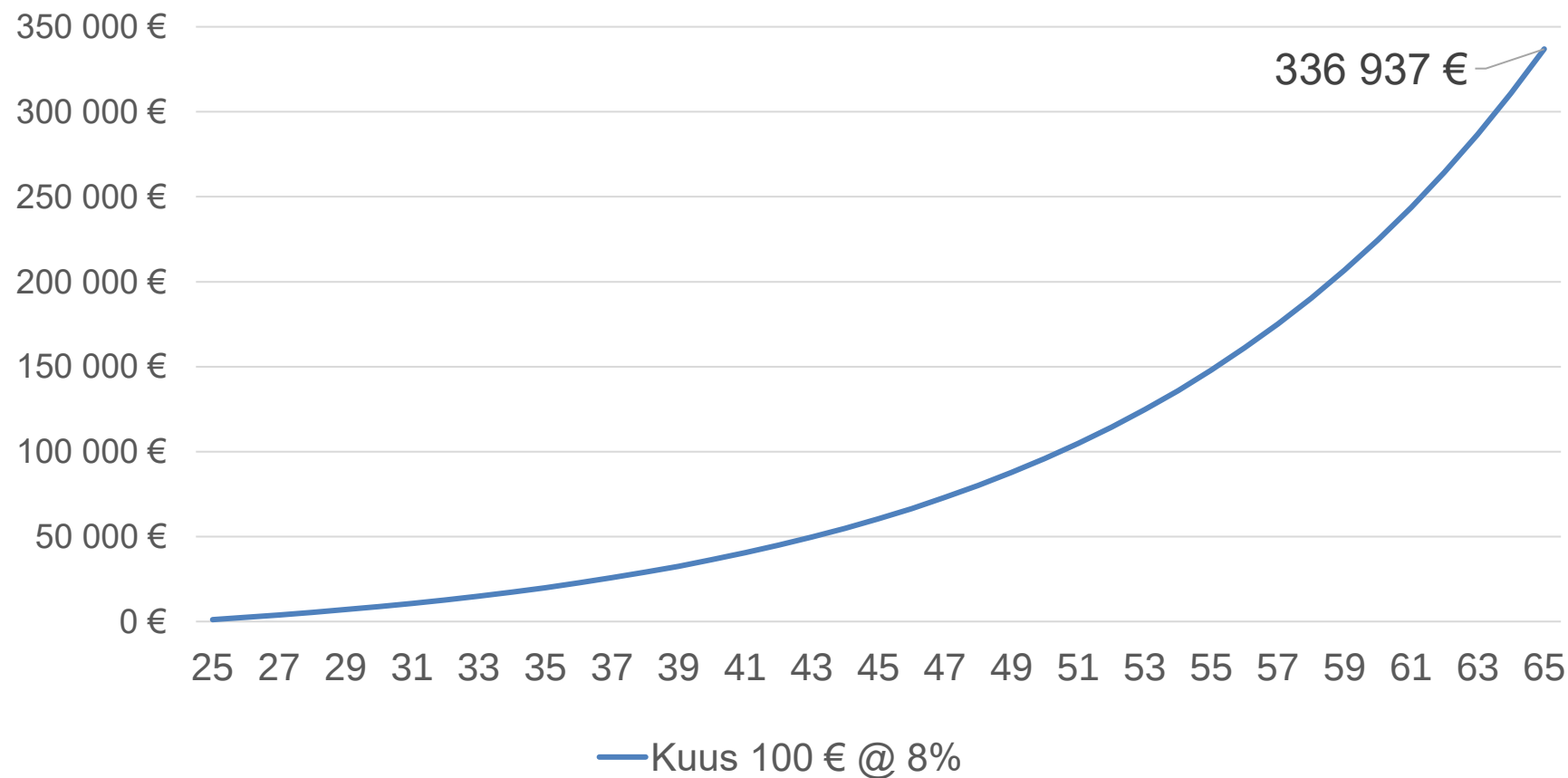
- Pole piisavalt raha
- Kardetakse raha kaotada
- Keeruline
- Aeganõudev
- Kardetakse teha esimene samm

Liitintress (10% aastas)

	Algsumma	Lõppsumma	Intress
2013	1 000,00	1100,00	100,00
2014	1 100,00	1210,00	110,00
2015	1 210,00	1331,00	121,00
2016	1 331,00	1464,10	133,10
2017	1 464,10	1610,51	146,41
2018	1 610,51	1771,56	161,05
2019	1 771,56	1948,72	177,16
2020	1 948,72	2143,59	194,87
2021	2 143,59	2357,95	214,36
2022	2 357,95	2593,74	235,79

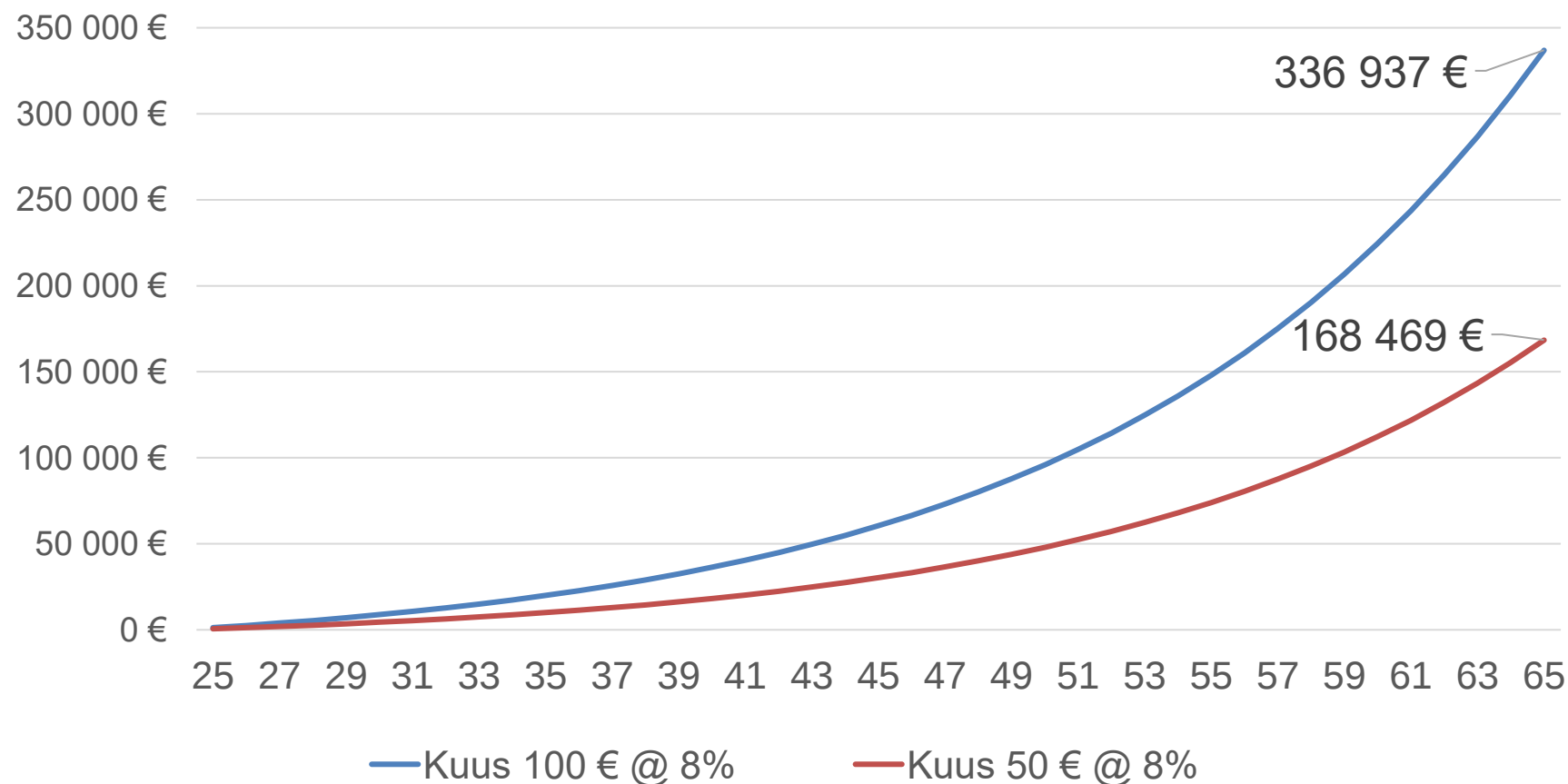
Ka väike summa võib kasvada suureks

Investeeringu kasvamine 8% aastas

Ka väike summa võib kasvada suureks

Investeeringu kasvamine 8% aastas

Raha ajaväärtuse näide

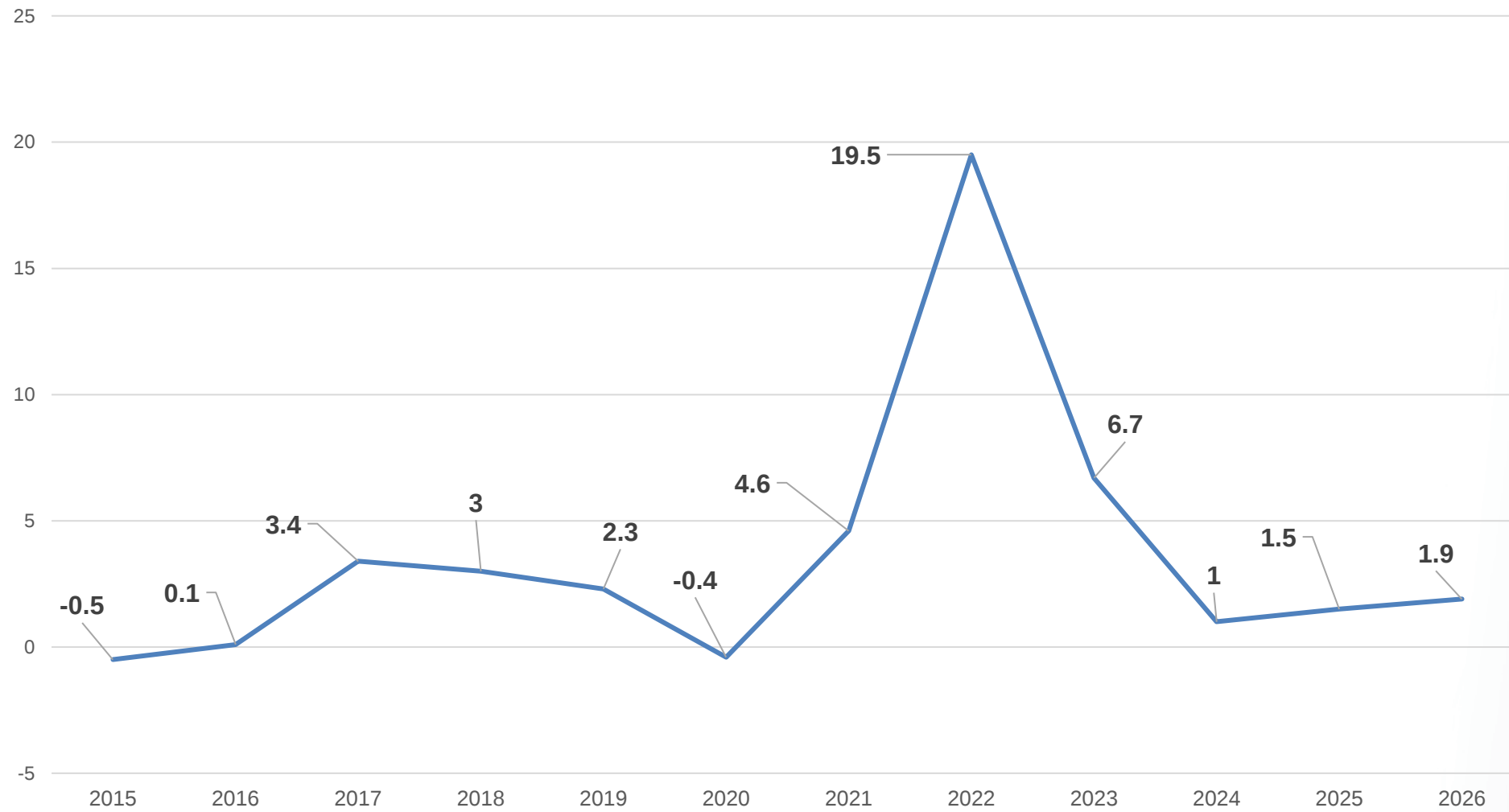
- Raha ajaväärtus:
üks euro täna on väärt rohkem kui üks euro homme.
- Kuna raha ostujõud aja jooksul väheneb,
kaotab säästetud raha aja jooksul väärtust.

Näide

2012. aastal ununes pintsaku taskusse 100 eurot.

2022. aastal (10 aastat hiljem) on pintsaku taskus endiselt see sama 100 eurot. Samaväärne ostujõud oleks aga 147 eurol.

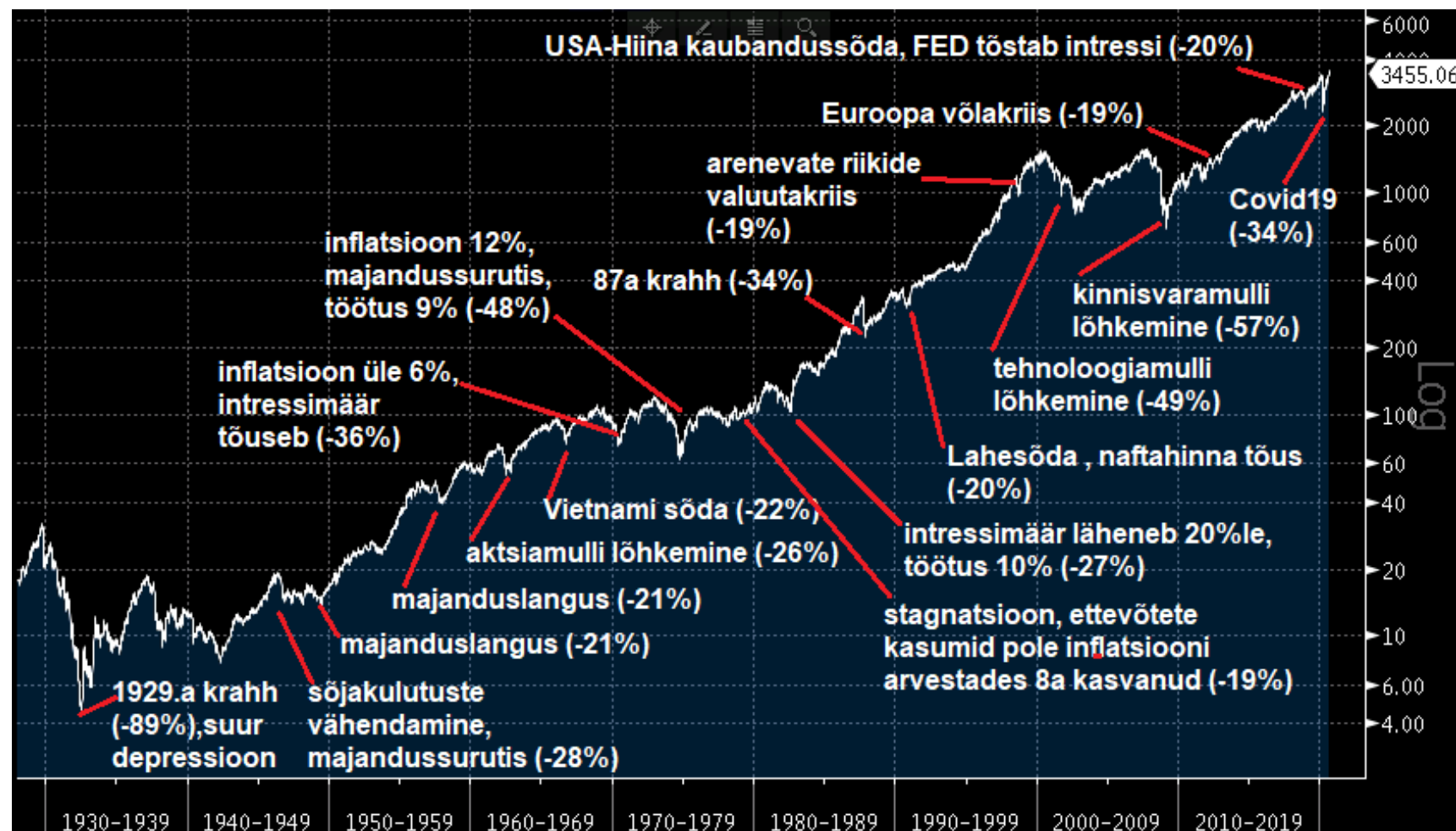
Tarbijahinnaindeksi muutos, %

Allikas: Rahandusministeeriumi prognoos

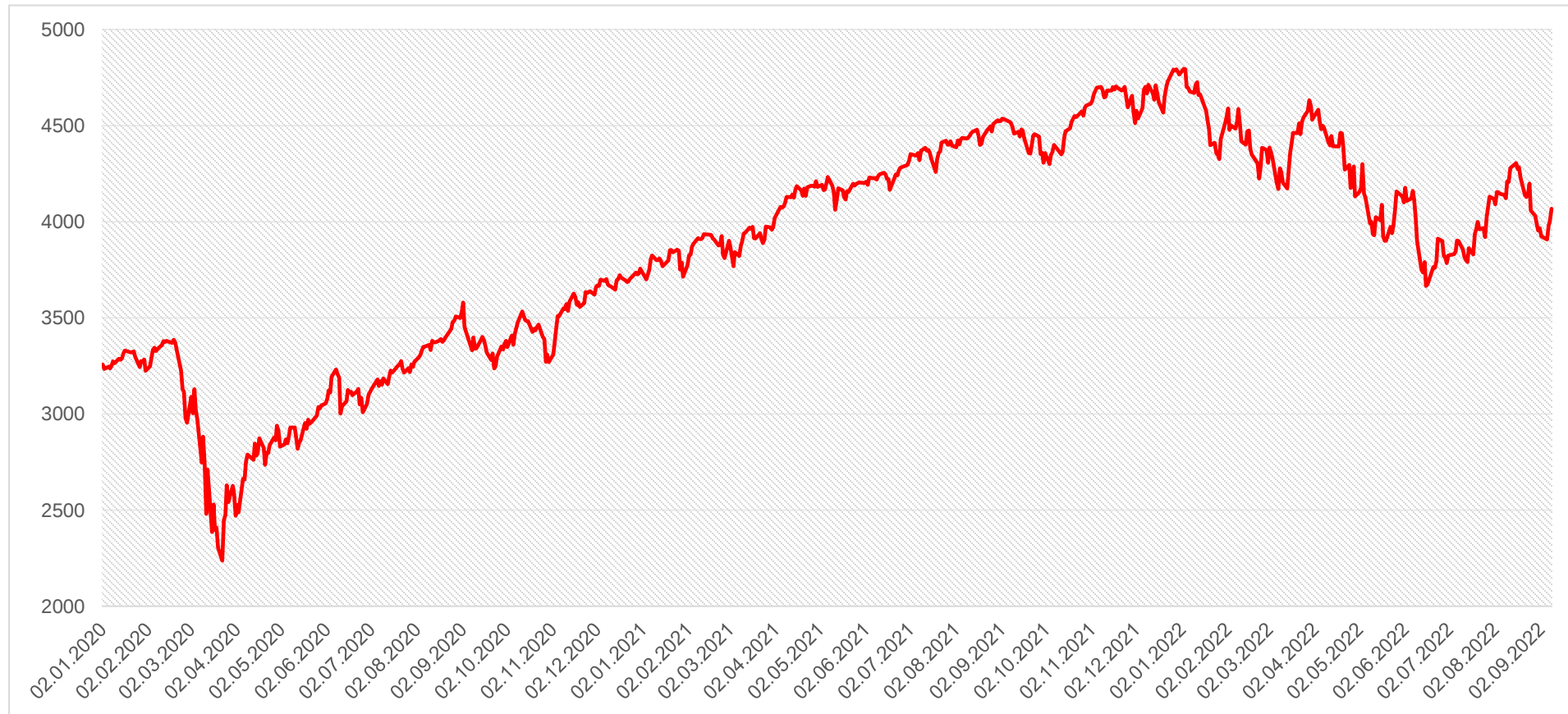
Kriisid on normaalne nähtus

S&P 500 indeks (USA 500 suurimat firmat) logaritmteljel

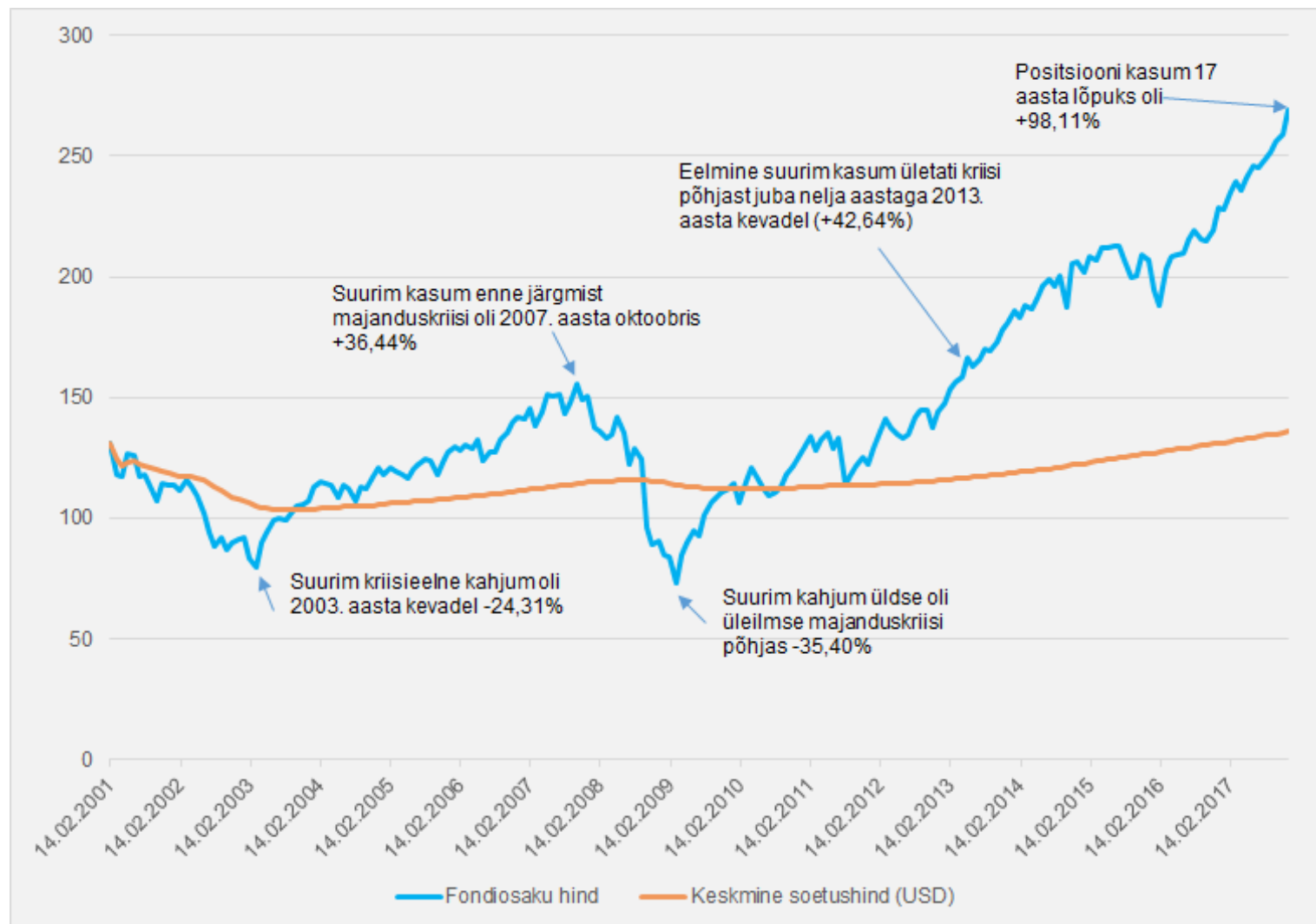

Kriisid on normaalne nähtus

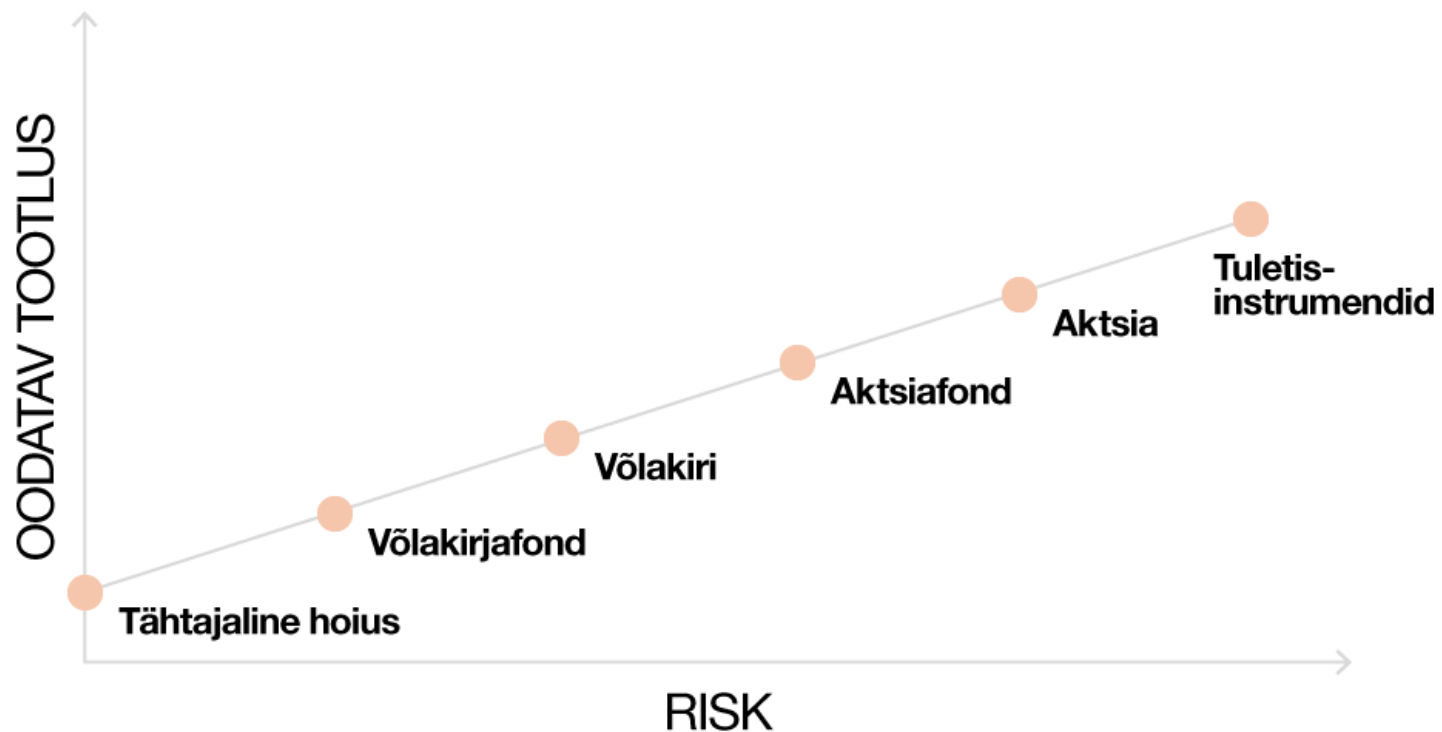
S&P 500 indeks (USA 500 suurimat firmat) alates 2020. aasta algusest

Mis siis saab, kui turg kukub?

Risk ja tulu käivad käsikäes

Mida keerulisem instrument, seda suurem ka vastutus

Hoia end investeringuga kursis

Jälgi börsiteateid, loe uudiseid (korporatiivsündmused, tähtsad arengud)

Tehingu sisestamisel kontrolli hinda

Kontrolli välistest allikatest, mis on turuolukord (finance.yahoo.com, tradingview.com)

Arvesta võimalike kaotustega

Instrumendi keerukusega tõuseb ka potentsiaalse kaotuse suurus

Riskide hajutamine

Ajaline hajutamine

Investeeri pikema perioodi jooksul

Languse korral saad sama raha eest suurema osaluse

Instrumentide lõikes

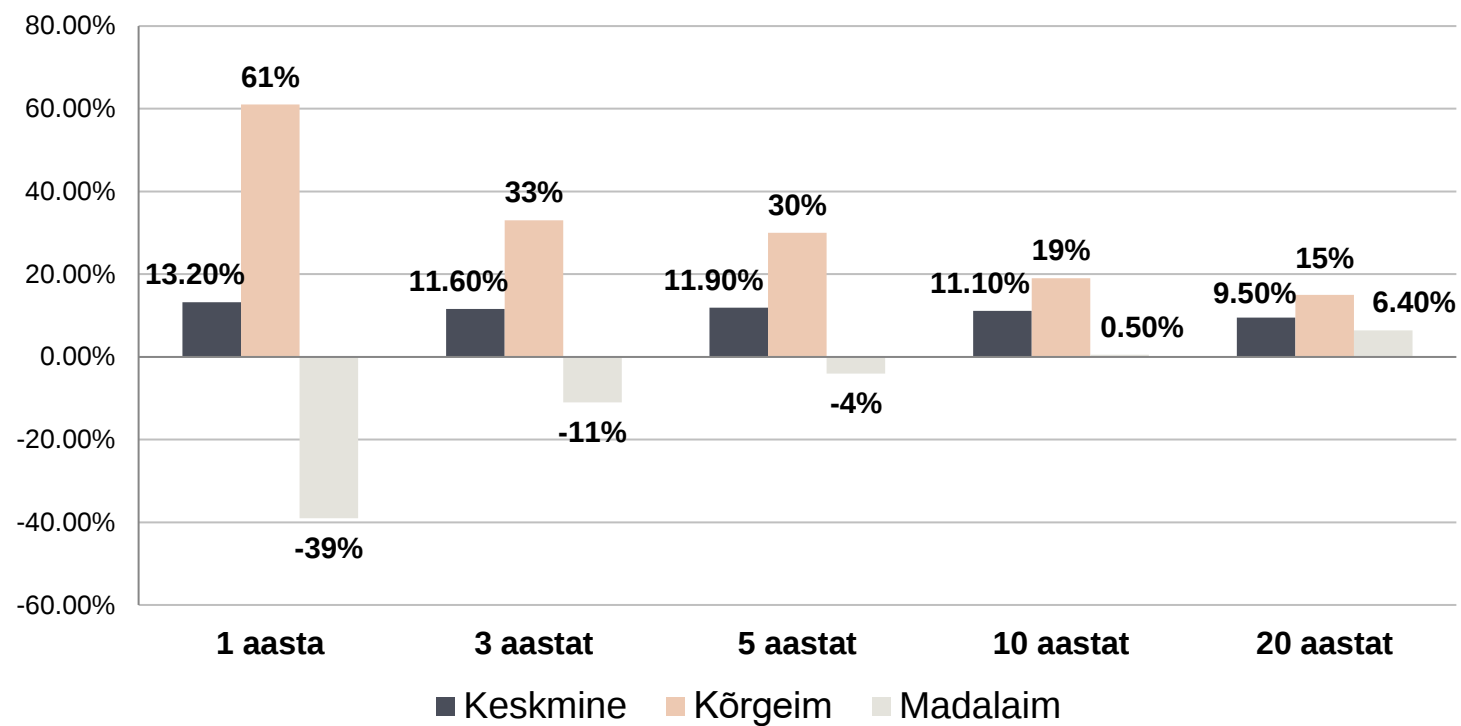
Investeeri näiteks aktsiatesse ja võlakirjadesse ning erinevates sektorites tegutsevatesse ettevõtetesse

Geograafiliselt

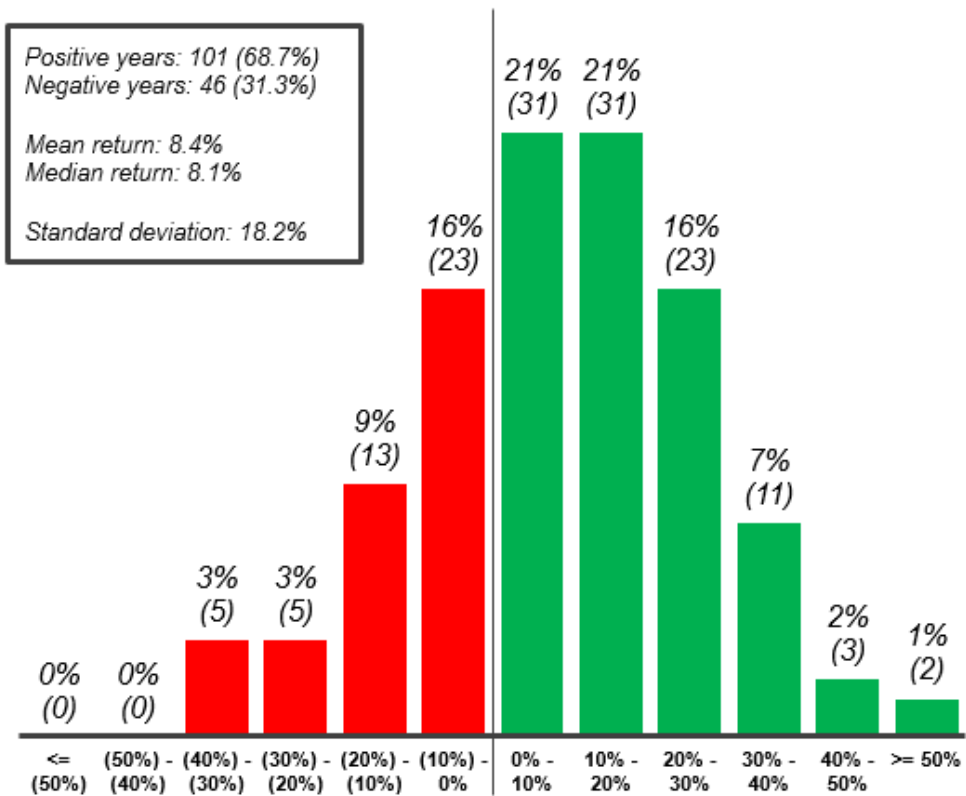
Investeeri erinevatesse geograafilistesse piirkondadesse (näiteks erinevad arenenud riigid)

Aeg on investori sõber

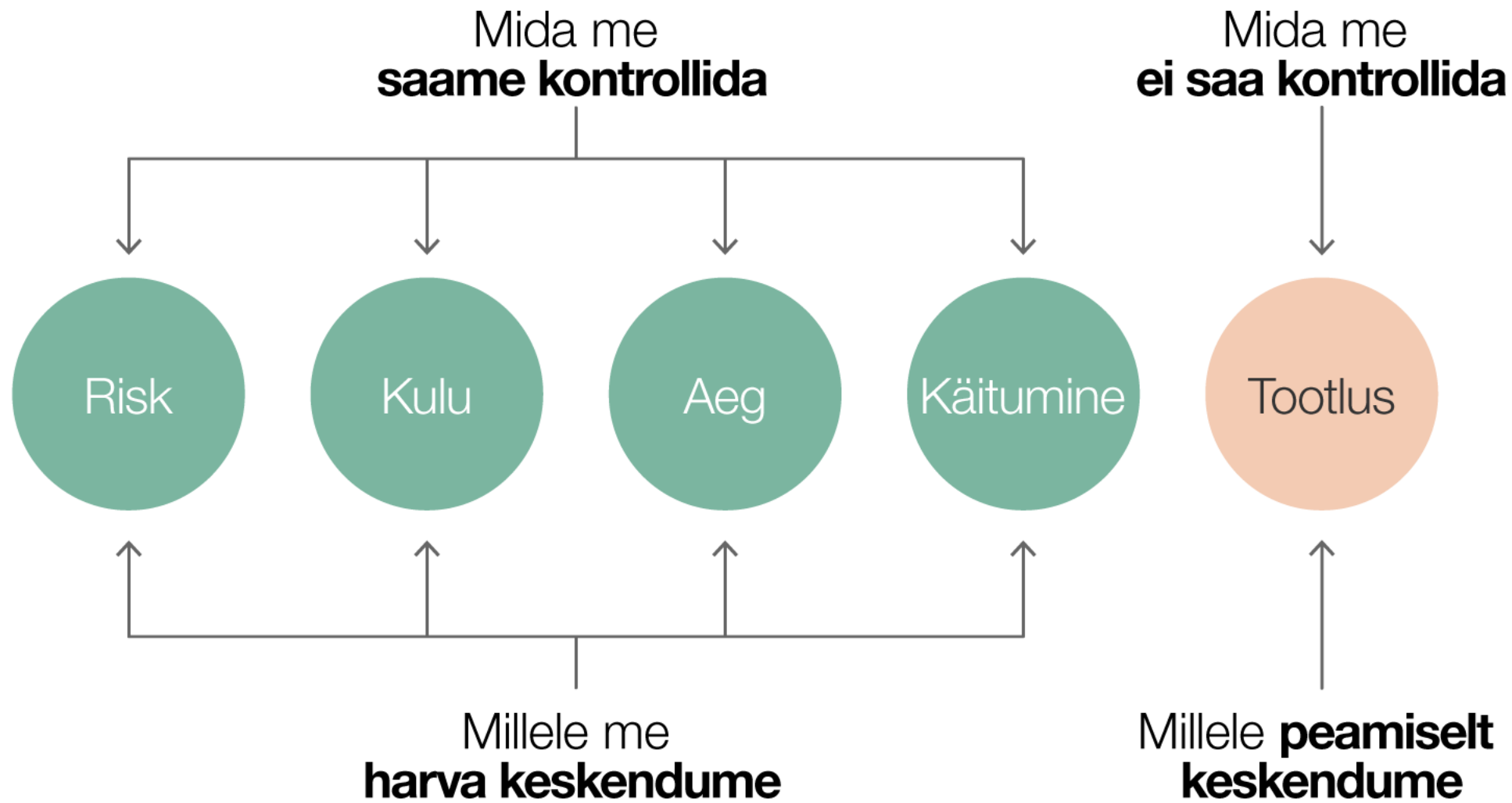
S&P 500 indeksi ajalooline tootlus erinevatel hoidmisperioodidel

Distribution of 1yr Total Real Returns

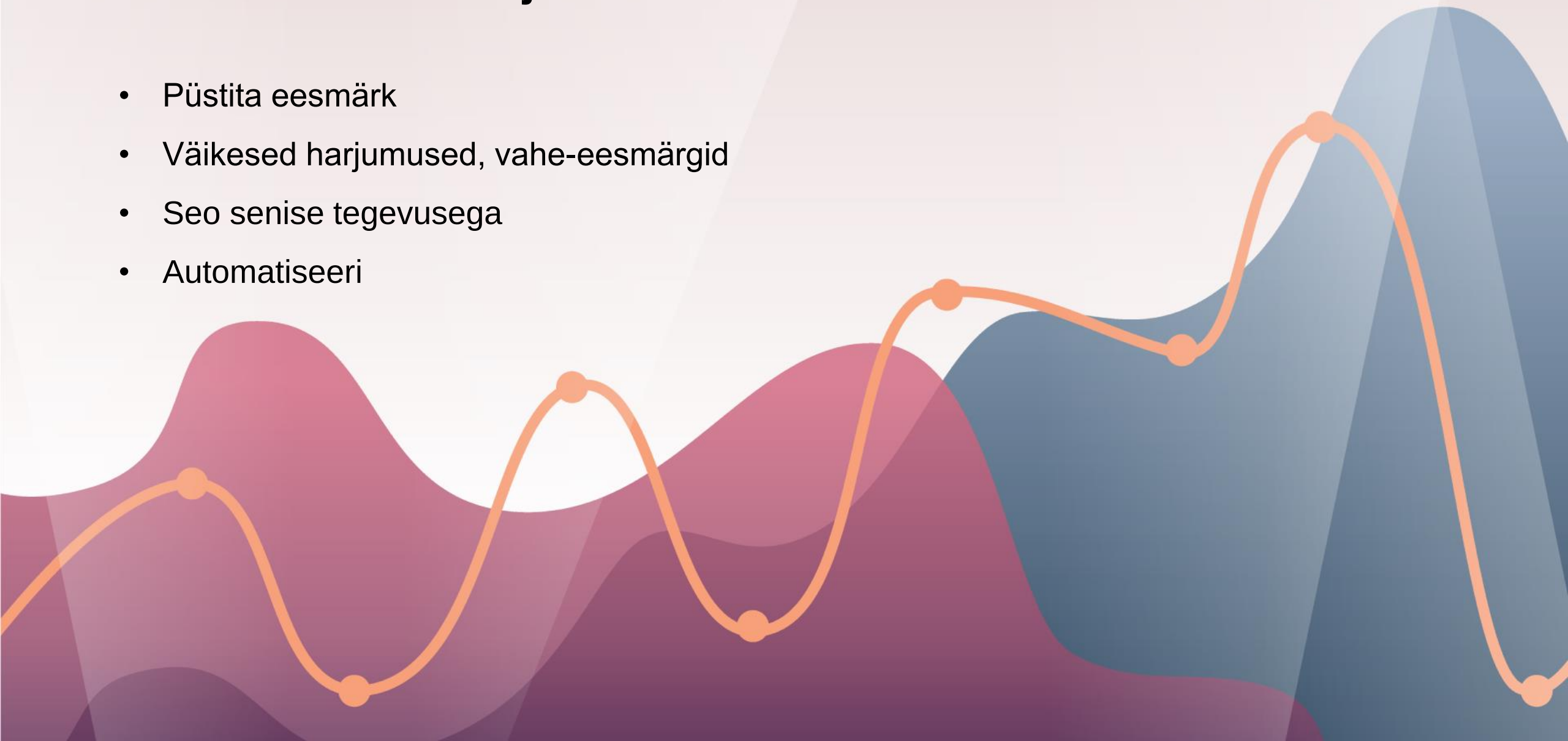

Allikas: <https://www.visualcapitalist.com/stock-market-returns-time-periods-1872-2018>

Investeeringimine harjumuseks

- Püstita eesmärk
- Väikesed harjumused, vahe-eesmärgid
- Seo senise tegevusega
- Automatiseeri

Kasvukonto

Võimalus alustada väikeste summadega

- Minimaalne ühekordne sissemakse 1 EUR
- Mugav on investeerida otsekorraldusega, raha paigutamine valitud portfelli koosseisu alusel igal kolmapäeval.

Mikroinvesteeringimine

- Investeeri iga kaardimaksega

Võimalus hajutada

- Portfell on hajutatud 1–6 erineva fondi ja/või üksikaktsia vahel
- Läbi indeksfondide võimalus omada üle 2000 aktsia

Madalad teenustasud

- Ostutasu: 1%
- Müügitasu: 0,14%, min 9 EUR
- Haldustasu 0,02% kuus (min 0,5 EUR), 30 000 € ületavalt osalt 0,01% kuus
- **NB! Esimene aasta ilma haldustasuta!**
- **Alla 26 a haldustasuta!**

Otsustusväsimumuse vähendamine

- Mikroinvesteeringimine
  - Iga kaardimaksega ümardatakse summa järgmise täiseuroni ja vahe kantakse LHV Kasvukontole
- Püsimaksekorraldus
- Dividendid reinvesteeringitakse automaatselt

Mikroinvesteeringimine

4.20 eurot

0.80 eurot

Ole ise fondijuht

Automatiseerimine ja robotika

Fond investeerib robotika ja automatiseerimise valdkonnas tegutsevatesse ettevõtetesse.

riski/tootluse profiil: 5

Puhta energia tootjad

Fond investeerib puhta energia tootmise ja sellega seotud tehnoloogia arendamisega seotud ettevõtetesse (nt päikeseenergia tootjad, seadmete valmistajad - Verbund, First Solar).

riski/tootluse profiil: 6

Tervishoiuinnovaatorid

Fond investeerib tervishoiuteenuste valdkonna arendamisega seotud ettevõtetesse (nt Ablynx ja Celltrion).

riski/tootluse profiil: 5

Ole ise fondijuht

Alphabet • GOOGL

USA

Amazon • AMZN

USA

Apple • AAPL

USA

Berkshire Hathaway • BRKB

USA

COCA COLA • KO

USA

Facebook • FB

USA

Microsoft • MSFT

USA

Pfizer • PFE

USA

Tesla Motors • TSLA

USA

Visa • V

USA

Võimalik osta ka fraktsioonidena!

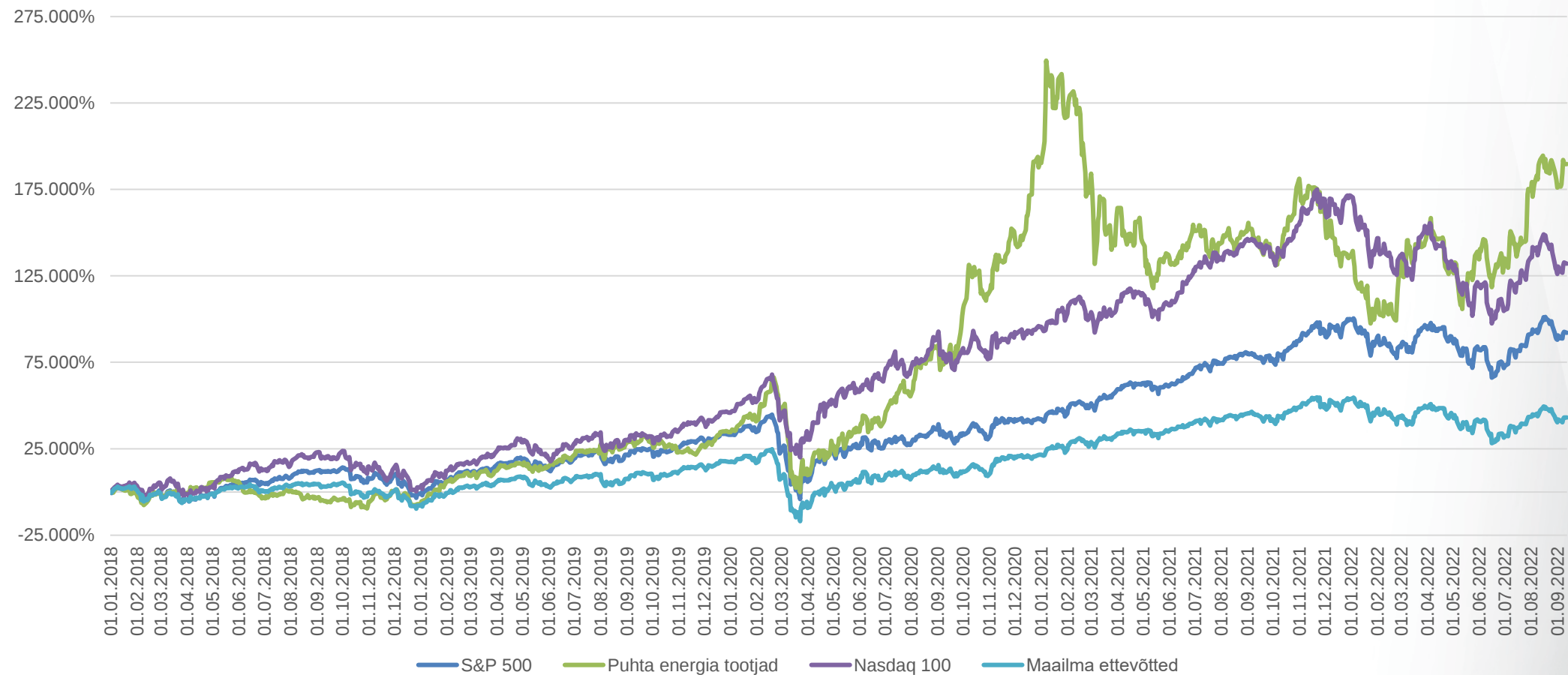
LHV

Populaarseimad valikud

Uus raha investeeritakse järgnevalt:

S&P 500	SXR8	23,88%
Nasdaq 100	EXXT	10,87%
Maailma ettevõtted	VWRL	10,61%
Puhta energia tootjad	INRG	5,41%
Dividendimaksjad	ISPA	3,71%

Top4 fondide tootlus

Hinnaliikumised 01.01.2018 – 12.09.2022

Väärtpaberikonto

Balti turg

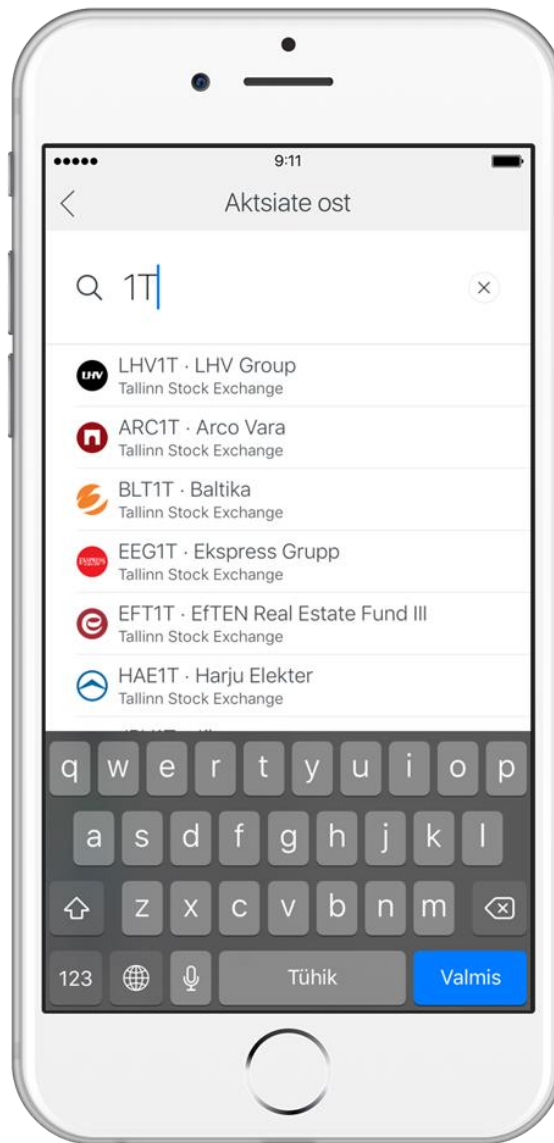
Teenustasud puuduvad
Mugav kauplemissüsteem

Euroopa turg

Puudub valuutarisk

USA turg

Kõige efektiivsem turg

Kuidas osta aktsiaid?

LHV

PANK
FINANTSPORTAAL
INVESTOR

KLIENDITUGI | ET EN RU

MINU RAHA > | Sander Pikkel ▾ | Välju

▼ VARAD JA KOHUSTUSED

▼ IGAPÄEVAPANGANDUS

— RAHA KASVATAMINE

Hoiuse avamine
Aktsiate ost-müük
Kasvukonto
Fondiosakute ost-müük
Opsioonide ost-müük
Võlakirjade ost-müük
Makseta väärtpaberikanne
Väärtpaberite märkimine
Opsioonide realiseerimine
Fondiosakute vahetamine
Powertrader
LHV Trader
LHV Broker
Lisa alternatiivsed investeringud

— INFO JA SEADED

Seaded
Andmed
Lepingud
Kontod ja limiidid
Asjakohasuse hindamise küsimustik
Paroolid
Tõendid ja päringud

▼ PENSION

Aktsiate ost/müük 1 → 2 →

Kontolt Investeermiskonto (kontopõhine) • EE26770077100125... ▾

Tehing ☒ ost
☐ müük

Sümbol LHV1T

Kogus 100 tk

Hind ☐ Turg

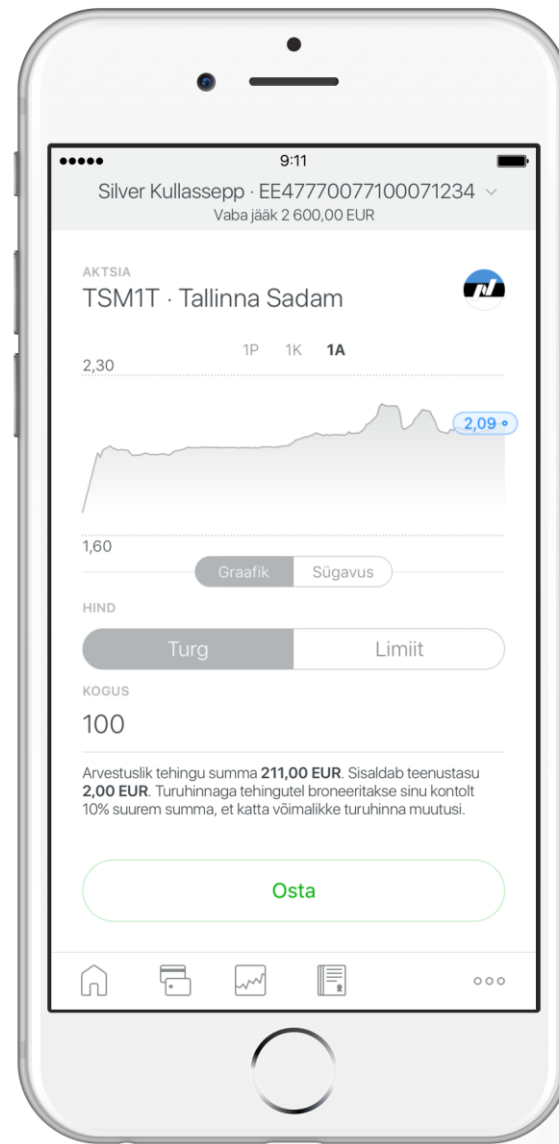
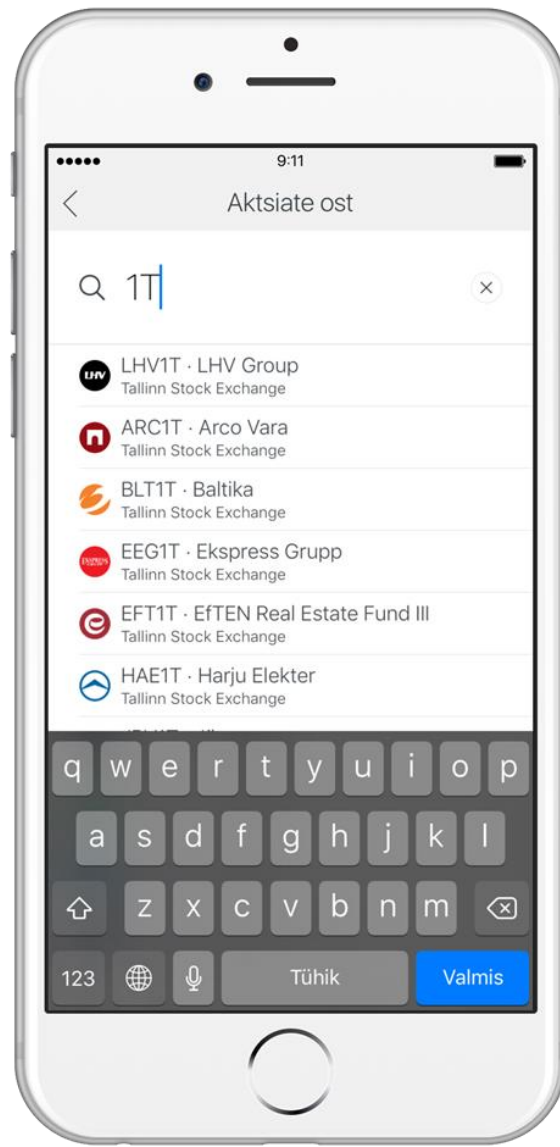
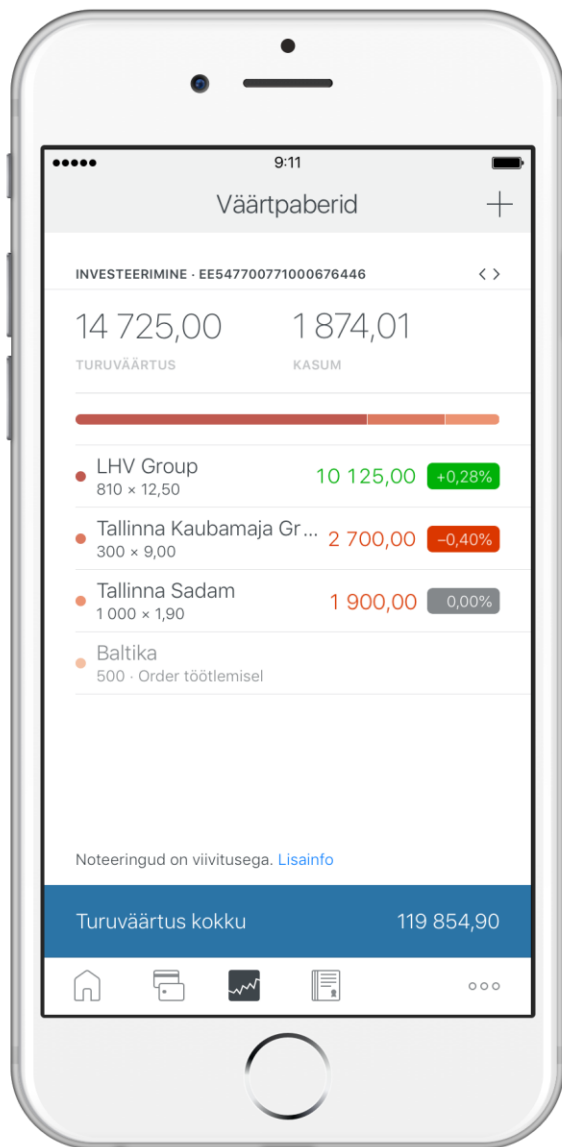
Limiit 12

Stopp

Kehtivus päeva lõpuni ▾

Eelvaade

Kuidas osta aktsiaid?

LHV

Hoia kulud madalad

Näide: Investeerida 100 eurot 1 aastaks üksikaktsiasse Baltikumis

Teenustasud:

Ost 0 eurot

Müük 0 eurot

Tasud kokku: 0,0%

Näide: Investeerida 100 eurot 1 aastaks üksikaktsiasse Euroopas

Teenustasud:

Ost 0,14% tehingusummast, min 9 EUR

Müük 0,14% tehingusummast, min 9 EUR

Tasud kokku: 18%

Maksimaalne teenustasu võiks jääda alla 2%

NB! Arvesta lisaks haldustasudega

Milliseid summasid on mõtet investeerida?

- Balti turul alates 0,1 sendist
- Võlakirjadel alates 100 eurost
- Kasvukontol alates 1 eurost
- Välisturgudel alates 900 eurost

- **Hoia kulud alla 1%**

Virtuaalportfell

Virtuaalportfell

- Tee oma esimene proovitehing
- Õpi virtuaalset raha investeerides
- Testi oma strateegiaid

Börsihai oktoobris

- Registreerimine juba avatud!
- Võrdle oma oskusi teistega
- Võida auhindu
- Kogu teadmisi
lhv.ee/hai
- 3. – 21. oktoober

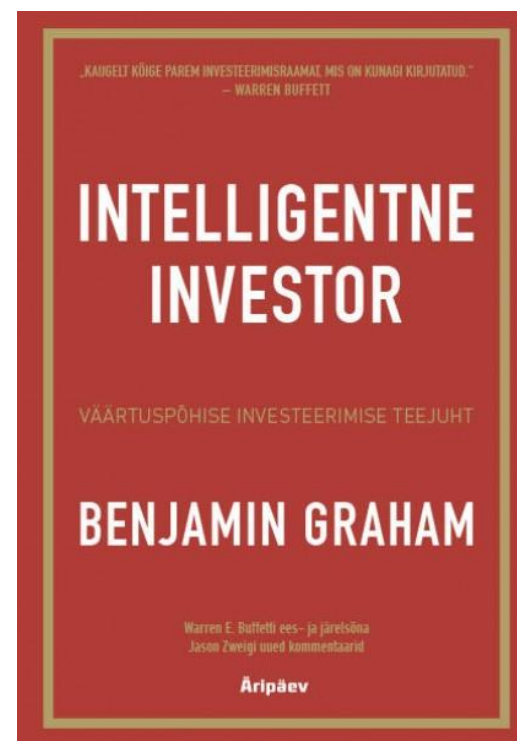
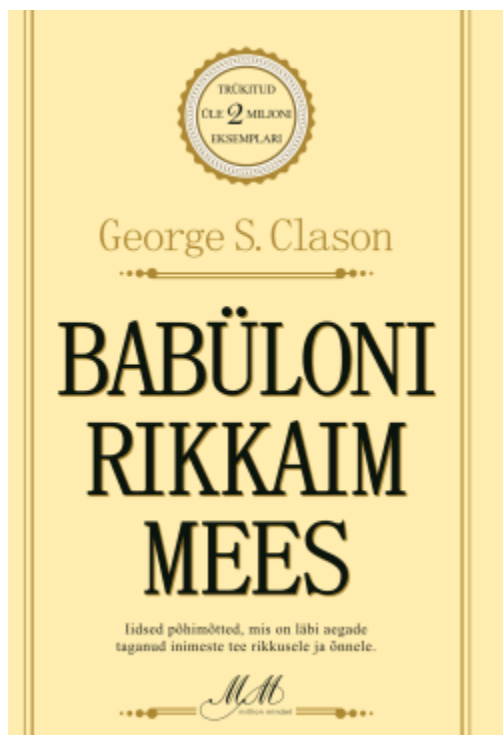
Börsihai

Informatsiooniallikad

- LHV Finantsportaal
- Investeerimisblogid
- Podcastid - Turutegijad
- Twitter
- Raamatud
- Põhimõisted:
  - Väärtpaberite teejuht
  - LHV Investeerimisõpik
  - www.investopedia.com

Raamatusoovitused

Miks alustada väikeste summadega?

Huvi kasvatamine

Väikeste summadega investeerides tekib huvi summasid kasvatada

Enesedistsipliini kasvatamine

Edukas investeerimine on sama põnev kui muru kasvamise jälgimine

Aeg ja liitintress töötavad investori kasuks

Varem alustades on ka tulemus parem

Keegi ei suuda turgu täpselt ajastada

Eksimine on inimlik

Väike raha, väikesed vead → suur raha, suured vead

Säästetud raha ostujõud väheneb

Praktiline kasutus

**Osta kodu
Kasvu-
kontoga**

Investeerimine = LHV

- Iga teine investor on LHV-s
- Lihtne alustada, mugav kasutada
- Kohalikul turul kaupled tasuta
- Kasvukonto – kõige populaarsem investeerimistööde
- Kiire ja asjatundlik klienditugi eesti keeles

“If you’re even a slightly above average investor who spends less than you earn, over a lifetime you cannot help but get very wealthy — if you’re patient.”

~ Warren Buffett

Aitäh! Küsimusi?

Martin Uutman
maakler

maaklerid@lhv.ee

680 0420

Käesolevas seminaris esitatud materjale ei tohi käsitleda investeerimissoovituse või -nõustamisena ega kutsena väärtpaberite omandamiseks. Finantsteenuste ostmisel tutvu alati teenuse tingimustega ning konsulteeri oma finantsnõustajaga.

Fondidesse investeerimisel tutvu prospekti ja lihtsustatud prospektiga ning vaata lisainfot lhv.ee
Investeeringufondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet fondi järgmiste perioodide tootluste kohta.

